

talr. figurer, tabeller og plancher. 18×24 cm. £ 8.00.

»The Ecology of Natural Resources« har bud til økologisk interesserede (kultur)-geografer. Den rummer en imponerende mængde oplysninger om ressource-processer (landbrug, skovbrug, fiskeri etc.) og om de grænser, ressourcerne sætter for »civilisationens« udvikling.

På sit felt er Simmons' bog en af markedets bedste. I modsætning til amerikanske, tilsvarende bøger behandler denne stoffet på basis af internationale eksempler og undgår alt for lokale tilfælde. Kildehenvisningerne er legio, stofbehandlingen er sober; forfatteren har ikke noget specielt evangelium at prædike, uanset han er dybt engageret i stoffet.

Selvfølge er der kritisable punkter: Det store stof er oftest ikke særlig gennemarbejdet, så fx visse af eksemplerne er usammenlignelige. Dispositionen af stoffet vedr. ressource-processer er ikke overbevisende logisk, bl.a. fordi forfatterens interesse for processernes arealmæssige side slår så stærkt igennem. Dette medfører til gengæld, at der er medtaget nogle interessante afsnit om naturparker og deres bevaring.

Nogen lærebog i sædvanlig, kontinental forstand kan »The Ecology of Natural Resources« næppe kaldes, men den er egnet som studiekredsgrundlag i »human økologi« (en betegnelse, Simmons iøvrigt tager afstand fra ud fra et holistisk syn) – udover at være anbefalelsesværdig for læsere som introduktion til emnet. Dette ses forøvrigt optaget som selvstændigt fag på flere og flere universiteter.

Sofus Christiansen

B. Berelson (ed.): Population Policy in Developed Countries.

McGraw-Hill Book Company, New York, 1974. XIII + 793 sider, talrige tabeller og diagrammer. 15,5×23,5 cm. Pris 52.50 DM.

Bogen er udgivet af »Population Council«. Som titlen angiver behandles befolkningspolitik i »udviklede« lande. Der er ét kapitel for hvert af 24 lande i et syndigt rod. De fleste lande er europæiske; uden for Europa behandles USA, Canada, Argentina, Syd Afrika, Israel, Japan og Australien samt USSR. Danmark glimrer ved sit fravær; en mangel forekommer det at være, at DDR mang-

ler, når der er et afsnit om BDR (betegnet som »West Germany«).

Blandt bidragyderne er så bekendte demografer som den franske J. Bourgeois-Pichat og italieneren M. Livi Bacci. De fleste af afsnittene er på 20–40 sider med en snes henvisninger. Det korteste er på 10 sider med bare tre henvisninger, må alt i alt betegnes som meget afsnuppet og handler om det største af landene både m.h.t. areal og folketal – USSR. Det næst-mindste kapitel (15 sider, 2 henvisninger) behandler Syd Afrika, der vel nok må siges at have befolkningspolitik til overflod. Det største kapitel på 55 sider det mindste land – Israel. Bogen bruger megen plads på almindelige oversigter over landenes befolkningsudvikling. Det er nok mest ved disse under tegnede kunne finde egl. anvendelse for bogen, men sådanne oversigter kan man jo finde andetsteds. Befolkningspolitik indtager en sær tilbagetrukket tilværelse i mange af afsnittene. Mest »brug« kan man næsten have af »Summary« på 20 sider med en ganske fornuftig oversigt over bogens emne. Indholdsfortegnelsen på bare to sider er et Columbus-æg. Det er indrettet som en tabel (matrise på moderne dansk) med landene som den ene indgang og 7 emner som den anden.

Bogen kan nok bruges som håndbog om et emne, der er oppe i tiden, og som man ikke bør være alt for blank om. Men med undertegnede opfattelse af geografi er det meget begrænset brug man fagligt har for bogen. *Henning Mørch*

J. R. Ravensdale: Liable to floods. Village landscape on the edge of the fens AD 450–1850.

Cambridge University Press, 1974. 206 s., 13 fig., 4 tavler. 16×23,5 cm. £ 5.50.

Ravensdale er historiker, men han arbejder i høj grad tværvidenskabeligt, idet han ikke lader noget forskningsfelt urørt, når det drejer sig om at løse en bestemt opgave eller finde en forklaring på et problem i forbindelse med sine undersøgelser af bebyggelses- og landbrugsudviklingen i 3 landsbyer i randen af The Fens, Cambridgeshire. Hans hovedindsats i dette arbejde er dog studiet og tydnin-gen af et lykkeligvis meget stort dokumentarisk kildestof. På grundlag af dette mener han bl.a. at kunne konstatere, at trevangsbruget allerede har været i brug i midten af 1100-tallet, og hans studier

af marksystemerne, der fører frem hertil, er forbilledagtige. Han har således med stort held benyttet sig af den retrospektive metode. Af særlig interesse, også for dansk og nordisk forskning er, at han ad dokumentarisk vej kan konstatere 3 oversvømmelsesperioder i Fendistriktet, en på 400-tallet, en i første halvdel af 1300-tallet og en i begyndelsen af 1600-tallet. Om disse oversvømmelsesperioder, der i øvrigt forrykkede balancen mellem kornavl og græsningsbrug, skal tydes som særlig nedbørsrige år, som forf. gør det, eller om de kan skyldes forringede anvendingsforhold på gr. af højvande i havet, er nok usikkert. Men konstateringen støtter i alle fald tidligere i Skandinavien fremsatte og tildels underbyggede teorier om klimaændringer i de samme perioder til ugunst for landbruget. Ravensdales afhandling er et yderst tankevækkende arbejde af stor metodisk værdi for den historisk-geografiske forskning.

Viggo Hansen

Charles B. Hunt: Natural Regions of the United States and Canada.

W. H. Freeman & Co., Ltd. San Francisco 1974. 725 s., talr. fig. og fotos. 19×26 cm. \$ 14.95.

Med sin store og alsidige naturvidenskabelige baggrund og med en lang forhistorie i U.S. Geological Survey er Charles B. Hunt den rette til at stå som forfatter til dette arbejde, der udkom første gang i 1967 med titlen Physiography of the United States. Værket udmærker sig ved en rig anvendelse af figurmateriale, stregtegninger, blokdiagrammer, kortudsnit og fotografier, der på en udmærket måde understøtter teksten. Første del (til s. 206) beskæftiger sig med generelle landskabsudformende kræfter, herunder vand, klima og plantevækst, ligesom der heller ikke mangler et kapitel om ressourceudnyttelse. Anden del behandler dernæst de enkelte regioner, og her kommer begrundelsen for navneskiftet fra fysiografisk til naturlig tydeligt frem, idet beskrivelsen går langt videre end til geomorfologien og de landskabsudformende fysiske kræfter. Der er mere tale om en naturgeografisk skildring, hvori økologien og ressourceudnyttelsen, herunder de rekreative muligheder, i de enkelte provinser spiller en rolle, uden dog at der dog følges et slaviske skema. Hvis man i teksten skulle savne en mere detaljeret redegørelse for